

вий в организации образовательного процесса по ООП в вузовской организационно-нормативной базы и т.п.).

После успешного последовательного решения указанного комплекса задач будут созданы потенциальные условия для решения проблемы реализации компетентностного подхода к результатам образования. Однако, решение проблемы реализации компетентностного подхода к результатам профессионального образования на этом не завершается и будет зависеть от эффективности функционирования реального образовательного процесса под новую цель образования в компетентностном формате.

С учетом особенностей компетентностного подхода потребуется решить основные задачи функционирования управленческого цикла:

- обеспечение эффективного внутреннего мониторинга качества результатов образования студентов в соответствии с компетентностной моделью выпускника;
- обеспечение функционирования внутреннего мониторинга адекватности реализации образовательного процесса его проекту;
- анализ рассогласований между ожидаемыми и фактическими результатами подготовки выпускников и выявление причин такого рассогласования;
- формирование корректирующих воздействий на причины рассогласования для их устранения;
- реализация корректирующих воздействий на причины рассогласований;
- закрепление внесенных коррекций в организационно-нормативное обеспечение образовательного процесса.

Только добившись удовлетворительного соответствия между ожидаемыми и фактическими результатами подготовки выпускников можно будет считать успешным решение в целом проблемы реализации компетентностного подхода в каждом конкретном вузе.

Использование компетентностного подхода в сфере российского профессионального образования – достаточно новое, приобретающее всё большую значимость явление, которое в первую очередь направлено на модернизацию системы российского профессионального образования, выпуск специалистов, способных достигать высоких результатов в трудовой деятельности.

КАНТРОЛЬНЫЯ КРОПКИ Ў ДЗЕЙНАСЦІ ВОЧНА-ЗАВОЧНАЙ ШКОЛЫ

В.І. Несцяровіч, А.П. Саладкоў

Віцебск, ВДУ

Вучоба ў вочна-завочнай школе (далей – ВЗШ або школе) можа разглядацца як этап практычнай падрыхтоўкі школьнікаў да канчатковага выбару прафесіі і паспяховага пераадолення ўступных экзаменаў. Разам з тым гэта і форма ўзаемаадносін факультэта і, шырэй, універсітэта са *спажыўцом* (паводле тэрміналогіі СТБ ISO 9001–2009). Пад гэтым тэрмінам мы разумеем вучняў 9-11 класаў агульнаадукацыйных школ і гімназій. Гэта вучні, якія плануюць атрыманне вышэйшай адукацыі па напрамку “Беларуская філалогія”.

У данай публікацыі, аднак, увага будзе нададзена не вучэбным пытанням і не абагульненню вопыту ВЗШ “Белфіл”, якая існуе ва ўніверсітэце пры факультэце беларускай філалогіі і культуры з 2009 г., а выяўленню кантрольных кропак (КК) у працэсе арганізацыі і функцыянавання гэтай школы. КК – гэта стадыя, на якой магчымы кантроль і прымяненне мер па зніжэнні рызыкі, якая прывяла б да

пагаршэння адукацыйнай паслугі. Пры высокай ступені рызыкі кантрольныя кропкі могуць стаць крытычнымі.

Чаму на даным этапе факультэт пачынае ўдзяляць увагу рабоце са школьнікамі? Найпершай прычынай з'яўляецца рэзкае зніжэнне конкурсу на факультэцкія спецыяльнасці і як вынік – пагаршэнне якаснага складу кантынгенту студэнтаў. Тут мы не спыняемся на прычынах, якія фарміруюць не зусім спрыяльнае асяроддзе для гуманітарных спецыяльнасцей, як няма патрэбы гаварыць і пра некаторае зніжэнне інтарэсу грамадства да гуманітарнай сферы ў цэлым.

1. Першая КК можа абазначыцца ўжо ў самым пачатку, калі дзейнасць школы толькі арганізуецца: набор у ВЗШ аб'яўлены своєчасова, праведзена патрэбная арганізацыйная і інфармацыйная праца, але колькасць слухачоў школы малая. Разгледзім асноўныя прычыны, якія маглі паўплываць на нізкую папулярнасць школы ў самым пачатку яе існавання, і контрмеры па паляпшэнні сітуацыі.

Так, адной з прычын можа стаць слабае ўяўленне школьнікаў або адсутнасць яго зусім пра змест адукацыі па выбранай спецыяльнасці і перспектывы працаўладкавання. Пагэтану прафарыентацыйнае інфармаванне ўжо на пачатковым этапе павінна ўключаць звесткі аб канкрэтных дысцыплінах, відах практык, спецыялізацыях, кваліфікацыі спецыяліста і самае галоўнае – аб перспектывах працаўладкавання на падставе заявак заказчыкаў. Пры гэтым будзе апраўданай спасылка на прыклады станоўчай кар'еры выпускнікоў факультэта папярэдніх гадоў.

Варта таксама праінфармаваць школьнікаў аб планаванні для студэнтаў дадатковых адукацыйных паслуг у часе навучання ва ўніверсітэце. Напрыклад, студэнтам спецыяльнасці “Беларуская мова і літаратура. Журналістыка” будзе прадастаўлена магчымасць атрымаць на апошніх курсах (зразумела, на платнай аснове) дадатковую спецыялізацыю (яна не прадугледжваецца вучэбным планам спецыяльнасці) па Вэб-журналістыцы – самаму перспектыўнаму напрамку сучаснай журналістыкі. Гэта прываблівае спажывоў, пашырае магчымасці працаўладкавання выпускнікоў, стымулюе прафесійны рост кафедраў.

Істотны ўплыў на напаўненне школы можа аказаць і тое, што інфармацыя пра ВЗШ даходзіць не да ўсіх спажывоў або даходзіць часткова ці са спазненнем. Адбывацца гэта можа нават нягледзячы на актыўнае рэкламнае забеспячэнне з выкарыстаннем усіх штатных рэсурсаў і ўсіх магчымых інфармацыйных сродкаў (абласныя і раённыя друкаваныя і аўдыёвізуальныя СМІ, развіццё і рэгулярнае абнаўленне факультэцкага сайта), добра наладжаныя кантакты з заказчыкамі, уключэнне ў гэтую дзейнасць настаўнікаў-прадметнікаў.

Але ўсе гэтыя людскія і інфармацыйныя рэсурсы з'яўляюцца прамежковым звязном, і быць упэўненымі ў тым, што інфармацыя дойдзе да ўсіх вучняў, цалкам нельга. А іменна яны і ёсць канцавой мэтай прафарыентацыйнай працы. Пагэтану інфармаванне школьнікаў павінна насіць непасрэдны характар, напрамую. Гэта азначае, што факультэт павінен валодаць звесткамі пра вучняў старэйшых класаў, здольных прадоўжыць вучобу на факультэцкіх спецыяльнасцях, мець іх каардынаты і запрашаць да супрацоўніцтва. Зразумела, праз пасрэдніцтва ВЗШ або іншыя формы. Такімі маглі б стаць: развіццё навукова-даследчай работы школьнікаў, стварэнне гуртка школьнай журналістыкі. Гэтыя формы могуць разглядацца і як дадатковая крыніца папаўнення ВЗШ.

2. Яшчэ адна КК: пасрэдная гатоўнасць выкладчыкаў да працы з вучнямі ў нестандартных умовах і малаэфектыўная методдыка.

Методдыка, якой карыстаюцца выкладчыкі ў ВНУ, не можа быць прыменена ў ВЗШ. Гэтаксама і заняткі не могуць быць паўтарэннем школьных урокаў. Праца ў ВЗШ не з'яўляецца справай аднаго выкладчыка. Менеджмент у даным працэсе

павінен праявіцца ў калектыўнай выпрацоўцы на профільных кафедрах як асноўнай, так і дадатковых прывабных метадык, напрыклад, – дыстантнай формы навучання з прымяненнем камп’ютарнай тэхнікі, у тым ліку ў он-лайнавым рэжыме. Пры такім падыходзе школа сама зможа прапагандаваць сябе праз узровень выкладання, сучасныя тэхналогіі і думку яе выпускнікоў.

3. Гэтую КК можна сфармуляваць ад імя слухача школы: вочна-завочную школу я выкарыстоўваю, але паступаць буду ў іншую ВНУ.

Такіх выпускнікоў школы нямнога, але яны ёсць і ўлічваюць гэта трэба. У якасці меры, якая зніжала б да мінімуму рызыку гэтай з’явы, можа быць прадугледжана мэтанакіраваная псіхалага-педагагічная работа. Са слухачамі ВЗШ трэба размаўляць, высвятляць іх думкі, запатрабаванні, інтарэсы, пераконваць, запрашаць на факультэцкія мерапрыемствы і да таго пад. Гэта, бадай, адзін з самых дзейсных шляхоў не дапусціць перарастання кантрольнай кропкі ў крытычную.

Факультэт паступова пераадолюе кантрольныя кропкі, пра што сведчыць дынаміка росту школы: 9 чалавек у 2009-10 і 16 – у 2010-11 вучэбным годзе. Усе выпускнікі 2010 г. вочна-завочнай школы “Беларуская філалогія” паступілі ў вышэйшыя навучальныя ўстановы, і пераважная большасць – на факультэцкія спецыяльнасці.

ПЕРСПЕКТИВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ КАЧЕСТВА ПОДГОТОВКИ СПЕЦИАЛИСТОВ НА ХУДОЖЕСТВЕННО- ГРАФИЧЕСКОМ ФАКУЛЬТЕТЕ

Д.С. Сенько
Витебск, ВГУ

Задача обеспечения устойчивого динамичного развития художественно-графического факультета заключается в формировании кадрового потенциала в сфере науки, культуры и визуальных искусств, личности специалиста нового типа, открытого для инноваций, способного к непрерывному образованию, приращению знаниевого капитала, мобильного в профессиональном плане, ориентированного на отечественные и общемировые культурные ценности.

Среди перспективных направлений современного качества подготовки специалистов на художественно-графическом факультете можно выделить:

1. Создание многоуровневой системы подготовки специалистов

путем объединения трех ступеней: художественная школа (школа искусств) – училище (колледж) – вуз. Тем самым сокращается время на формирование основ профессиональной грамоты или переучивание студента. Увеличив базовую подготовку абитуриента на входе можно значительно повысить компетентность студента на выходе.

Решение данного вопроса связано с созданием учебно-научно-консультационного центра, объединяющего три учебных заведения, например, школу искусств №2 (“Маладзік”), Витебский государственный колледж культуры и искусств, художественно-графический факультет УО «ВГУ им. П.М. Машерова». В настоящее время ведутся работы в данном направлении.

2. Организация на факультете творческих мастерских преподавателей по различным направлениям художественной деятельности (рисунку, акварельной и масляной живописи, обработке дерева, керамике, компьютерной графике, дизайн-